

lan her türlü menkul kıymet borsa rayici ile değerlenir. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluştuğu anlaşılırsa, değerlemeye esas bedel, menkul kıymetin alış bedeline vadesinde elde edilecek gelirin (kur farkları dahil) iktisap tarihinden değerlendirme gününe kadar geçen süreye isabet eden kısmının eklenmesi suretiyle hesaplanır. Ancak, borsa rayici bulunmayan, getirisi ihraç edenin kâr ve zararına bağlı olarak doğan ve değerlendirme günü itibarıyla hesaplanması mümkün olmayan menkul kıymetler, alış bedelinin ortalama değeri ile değerlendirilir."

BAŞKAN - Madde üzerinde gruplar adına, Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Ayfer Yılmaz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nihat Matkap; şahısları adına, Sayın Cevat Ayhan, Sayın Emin Kul, Sayın Necdet Tekin ve müteakip arkadaşlarımız söz istemişlerdir.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Ayfer Yılmaz; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)
Sayın Yılmaz, süreniz 10 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA AYFER YILMAZ (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 626 sayılı ve 12 ayrı vergi kanununda değişiklik getiren kanun tasarısının 6 ncı maddesi üzerinde Doğru Yol Partisinin görüşlerini ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, Vergi Usul Kanununun iktisadî işletmelere dahil kıymetleri değerlemeye ilişkin bölümünde yer alan "menkul kıymetler" başlıklı 279 uncu maddesi üzerinde, görüşmelerini sürdürdüğümüz kanun tasarısının 6 ncı maddesi tümüyle değişiklik yapmakta ve yeniden bir düzenleme getirmektedir.

Yeni düzenlemenin gerekliliğini saptamak için, maddenin bugünkü mevcut hükmünü birlikte ele almamız gerekiyor. Maddenin bugünkü yazılışı şu şekilde: "Türk ve yabancı esham ve tahvilatı alış bedeliyle değerlendirilir."

Bu mevcut hüküm çerçevesinde, dönem sonunda, yani, yılın son gününde, işletmede mevcut olan hisse senedi, tahvil, bono gibi menkul kıymetlerin değerlendirilmesinde, alış bedeli esas alındığı için, söz konusu menkul kıymetlerin alış tarihinden itibaren yıl sonuna kadarki değerlerinde meydana gelen olumlu ya da olumsuz farklar, dönem kazancına yansıtılmamaktadır.

Başka bir deyişle, alınan menkul kıymetlerin değerlerinde yıl sonu itibarıyla bir değişim olmasına rağmen, bu değişim farkı, o yıla ait kazancın hesaplanmasında dikkate alınmamaktadır.

Bu uygulama, ticarî kazancın hesaplanmasında, dönemsellik ve tahakkuk esası yönünden bir sapma meydana getirmektedir. İşletmeler de, vergi planlaması yaparak, ödenecek vergiyi ileriki yıllara aktarabilmektedirler. Mevcut hükmün bu yönü, vergide dönemsellik ve tahakkuk esasına uygun olmadığı gibi, son yıllarda sermaye piyasasının çok hızlı bir şekilde gelişmesi sonucunda ortaya çıkan menkul kıymetlerin şirketlerin aktifinde ne şekilde değerlemeye tabi tutulacağı konusundaki farklı görüşlere dayalı yorumlar ve uygulamalarda mevcut hükmün yetersizliğini ortaya koymaktadır; çünkü, mevcut ve bir süre sonra Yüce Meclisimizde görüşeceğimiz Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinde, menkul kıymetler, ortaklık ve alacaklılık sağlayan, belirli bir mblağı temsil eden, yatırım aracı olarak kullanılan, dönemsel gelir getiren, misli nitelikte, seri halinde çıkarılan, ibareleri aynı olan ve şartları sermaye piyasasınca belirlenen kıymetli evraklar olarak tanımlanmıştır. Görüldüğü gibi, madde, bugünkü haliyle, uygulamalarımız açısından yetersiz kalmaktadır.

Değerli milletvekilleri, o halde, şu anda görüşmekte olduğumuz kanun tasarısının 6 ncı maddesi ne gibi yeni hükümler getirmektedir bize?!

Hepinizce bilindiği gibi, vergiler, tarih boyunca, kamu harcamalarının finansmanında kullanılan en güvenilir ve en sağlam gelir kaynağıdır. Ancak, bu temel fonksiyonunun yanı sıra, tasarruf-